

Agendacommissie: instrumenten voor beeldvorming

Beeldvorming is bedoeld om raadsleden tijdig, volledig en vanuit meerdere perspectieven te informeren, zodat zij goed voorbereid kunnen starten met oordeelsvorming en besluitvorming. Beeldvorming is gericht op begrijpen, niet op standpuntbepaling of debat.

Tijdens beeldvorming:

- mogen raadsleden verkennende technische en soms ook politieke vragen stellen;
- vindt geen debat, weging of conclusievorming plaats;
- staat informatievergaring centraal.

De keuze voor een instrument wordt bepaald door:

- de complexiteit van het onderwerp;
- de mate van politieke gevoeligheid;
- de mate van technische complexiteit;
- het aantal en type stakeholders;
- de fase van het traject.

Instrument	Wat is het?	Wat is het doel?	Wanneer gebruiken we het?	Wat is de werkwijze?	Wat zijn de randvoorwaarden?
Technische vragen (schriftelijk)	Raadsleden stellen voorafgaand aan een vergadering schriftelijk technische en feitelijke vragen aan ambtenaren.	Verhelderen van feitelijke en technische aspecten.	<ul style="list-style-type: none"> - Bij onderwerpen met beperkte politieke gevoeligheid - Wanneer weinig technische vragen te verwachten zijn - Wanneer geen of weinig sprekers worden verwacht (Dit is de standaardwerkwijze in Maashorst.)	<ul style="list-style-type: none"> - Raadsleden dienen vragen in via de griffie - Ambtenaren beantwoorden de vragen schriftelijk - Antwoorden worden gedeeld via het RIS 	<ul style="list-style-type: none"> - Alleen feitelijke en technische vragen - Tijdige indiening (bij voorkeur uiterlijk dinsdag vóór de vergadering) - Tijdige beantwoording (bij voorkeur uiterlijk woensdag vóór de vergadering)
Technische sessie (mondeling)	Een bijeenkomst waarin raadsleden mondeling	Verdieping en verduidelijking van	<ul style="list-style-type: none"> - Bij technisch complexe onderwerpen 	<ul style="list-style-type: none"> - De griffie organiseert de sessie 	<ul style="list-style-type: none"> - Geen politieke vragen - Heldere afbakening van het onderwerp

	technische vragen stellen aan ambtenaren.	technische en feitelijke informatie.	<ul style="list-style-type: none"> - Wanneer veel technische vragen worden verwacht - Wanneer politieke gevoeligheid beperkt is - Wanneer weinig insprekers worden verwacht 	<ul style="list-style-type: none"> - Ambtenaren beantwoorden vragen mondeling 	<ul style="list-style-type: none"> - Tijdige planning voorafgaand aan commissiebehandeling
Beeldvormende bijeenkomst	Een openbare bijeenkomst waarin de raad informatie, perspectieven en standpunten verzamelt bij een onderwerp met maatschappelijke impact.	Brede beeldvorming door het ophalen van perspectieven van inwoners, organisaties en het college.	<ul style="list-style-type: none"> - Bij onderwerpen met grote maatschappelijke impact - Wanneer veel politieke vragen te verwachten zijn - Wanneer meerdere stakeholders betrokken zijn - Met name aan het begin van een traject (bijvoorbeeld bij een startnotitie) 	<ul style="list-style-type: none"> - Insprekers maken gebruik van het inspreekrecht - Raadsleden stellen technische en verkennende politieke vragen - Het college beantwoordt politieke vragen - Ambtenaren beantwoorden technische vragen 	<ul style="list-style-type: none"> - Openbaar, tenzij zwaarwegende redenen anders vereisen. - Inspreekrecht goed georganiseerd en vooraf gecommuniceerd - Duidelijk onderscheid tussen beeldvorming en later debat - Heldere rolverdeling tussen raad, college en ambtelijke ondersteuning
Hoorzitting	Een bijeenkomst waarin de raad luistert naar insprekers en hun perspectieven ophaalt, zonder interactief gesprek.	Verzamelen van informatie, ervaringen en standpunten van inwoners en organisaties	<ul style="list-style-type: none"> - Bij onderwerpen met grote maatschappelijke impact - Wanneer veel insprekers worden verwacht - Met name aan het begin van een traject (om te voorkomen dat een afgerond 	<ul style="list-style-type: none"> - Insprekers maken gebruik van het inspreekrecht (één voor één). 	<ul style="list-style-type: none"> - Openbaar, tenzij zwaarwegende redenen anders vereisen - Alle relevante stakeholders vooraf uitgenodigd - Goede voorbereiding en duidelijke communicatie

			participatietraject wordt overgedaan)		
Themasessie	Een informerende sessie waarin de raad kennis verdiept over een thema of beleidsveld (dat wat we nu een RIA noemen).	Verdieping en verbreding van kennis over een thema of beleidsveld.	<ul style="list-style-type: none"> - Bij strategische thema's - Bij nieuwe beleidsontwikkelingen - Bij complexe of langlopende dossiers 	<ul style="list-style-type: none"> - Ambtenaren geven een presentatie of toelichting - Raadsleden stellen technische vragen 	<ul style="list-style-type: none"> - Doel, thema en centrale vragen vooraf helder - Tijdelijk en thematisch karakter - Openbaar, tenzij zwaarwegende redenen anders vereisen
Werkbezoek	Een bezoek van de raad aan een locatie die relevant is voor toekomstige besluitvorming.	Inzicht krijgen in de fysieke en praktische context van een onderwerp.	<ul style="list-style-type: none"> - Bij locatiespecifieke vraagstukken - Met name bij ruimtelijke, uitvoeringsgerichte of sociaal-maatschappelijke onderwerpen 	<ul style="list-style-type: none"> - De griffie organiseert het werkbezoek - De voorzitter is namens de raad aanspreekpunt - Raadsleden kunnen vragen stellen aan aanwezigen - College en ambtenaren zijn in beginsel toevoorder 	<ul style="list-style-type: none"> - Logistieke haalbaarheid (vervoer, rondleiding) - Voorbereid programma. - Geen selectieve beeldvorming (voorkom één perspectief). - Transparantie over openbaar of besloten karakter (afhankelijk van thematiek en wensen betrokkenen)
Rondetafelgesprek	Een gestructureerd gesprek (dialogue) tussen raadsleden en geselecteerde stakeholders en/of experts.	Inzicht krijgen in belangen, argumenten en tegenstellingen.	<ul style="list-style-type: none"> - Bij politiek gevoelige onderwerpen - Wanneer meerdere perspectieven actief met elkaar in gesprek moeten - Wanneer verdieping nodig is voorbij inspreken 	<ul style="list-style-type: none"> - De griffie organiseert en nodigt specifieke stakeholders of experts op naam uit - Gestructureerd gesprek onder leiding van een voorzitter 	<ul style="list-style-type: none"> - Bewuste en evenwichtige samenstelling - Gelijke spreektijd - Inhoud is leidend. - Transparantie over openbaar of besloten karakter (afhankelijk van thematiek en wensen betrokkenen)

<p>Raadsinformatiebrief (RIB)</p>	<p>Schriftelijke informatievoorziening van het college aan de raad.</p>	<p>De raad tijdig en feitelijk informeren over besluiten, ontwikkelingen of processen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wanneer beperkte vragen te verwachten zijn - Bij lage politieke gevoeligheid - Als alternatief voor een beeldvormende bijeenkomst 	<ul style="list-style-type: none"> - College stelt RIB op - Publicatie via RIS 	<ul style="list-style-type: none"> - Agendacommissie formuleert vooraf duidelijke informatiebehoefte - Tijdige verzending in relatie tot vergadercyclus
<p>Webinar</p>	<p>Digitale bijeenkomst voor laagdrempelige kennisoverdracht.</p>	<p>Efficiënte technische of inhoudelijke toelichting.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bij technische uitleg - Bij presentatie van onderzoek - Wanneer fysieke aanwezigheid niet noodzakelijk is 	<ul style="list-style-type: none"> - Ambtenaar of expert verzorgt het webinar - Raadsleden stellen technische vragen 	<ul style="list-style-type: none"> - Interactieve mogelijkheden - Opname beschikbaar - Goede technische ondersteuning

Nota bene: beeldvorming kan ook direct voorafgaand aan een commissievergadering plaatsvinden. Dit betreft geen apart instrument, maar een keuze in moment.

Bijvoorbeeld:

- een technische sessie voorafgaand aan een commissievergadering;
- een themasessie voorafgaand aan een commissievergadering.